

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

Силабус курсу
"РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНЕ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ"

Обсяг:	3 кредити ЄКТС / 90 годин
Семестр, рік	семестр 3, рік навчання - II
Дні, час, місце:	згідно з розкладом
Викладач:	Сич Віталій Андрійович; доктор географічних наук, професор, професор кафедри економічної та соціальної географії і туризму
Контактний тел.	+38 (0482) 68-76-93
E-mail:	geotourism@onu.edu.ua
Робоче місце	геолого-географічний факультет, кафедра економічної та соціальної географії і туризму
Консультації	Очні консультації: згідно з графіком, затвердженим на засіданні кафедри Онлайн-консультації: : телефон, ZOOM (запрошення надсилається в групу Telegram)

КОМУНІКАЦІЯ

Спілкування в аудиторії за розкладом.

Інші види комунікації: група в Telegram, консультації за розкладом

e-mail: geotourism@onu.edu.ua

телефон: (0482) 68-76-93

соціальні мережі: Telegram

аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предметом вивчення навчальної дисципліни є дослідження можливостей використання природних умов в рекреаційно-туристичній діяльності

Пререквізити навчальної дисципліни.

Ефективність засвоєння змісту дисципліни "Рекреаційно-туристичне природокористування" значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріал таких дисциплін як: "Природоохоронне право і оцінка впливу на довкілля", "Еколого-економічні аспекти природокористування", "Біосферна етика", "Ґрунтово-земельні ресурси і сталє землекористування", "Проблеми регіонального розвитку", "Моніторинг геосистем".

Постреквізити навчальної дисципліни.

Навчальна дисципліна "Рекреаційно-туристичне природокористування" вивчається в останньому семестрі другого (магістерського) рівня вищої освіти, тому знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення дисципліни потрібні для використання в подальшій професійній діяльності та для вивчення освітніх компонентів третього (Ph.D доктор філософії) рівня вищої освіти.

Мета курсу - формування системи знань про наукові підходи і принципи рекреаційно-туристичного природокористування.

Завдання навчальної дисципліни:

- вивчення теоретичних основ рекреаційно-туристичного природокористування;
- дослідження засобів, методів і форм раціонального рекреаційно-туристичного природокористування;
- розробка та обґрунтування заходів, спрямованих на оптимізацію рекреаційно-туристичного природокористування;
- опанування методів оцінки природних рекреаційних ресурсів;

- детальний аналіз рекреаційного потенціалу, структури та особливостей використання природних рекреаційних ресурсів;
- визначення засад збалансованого природокористування та ролі рекреаційних ресурсів у невиснажливому використанні природно-ресурсного потенціалу, гармонізації взаємовідносин суспільства і природного середовища та розгляду міждисциплінарних підходів цієї взаємодії.

Очікувані результати. У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати:** теоретичні підходи до визначення рекреаційно-туристичного природокористування, оцінку природної рекреаційної місткості, природні, соціально-економічні та історико-культурні чинники формування рекреаційного природокористування, функціональне призначення природоохоронних територій, методичні підходи до оцінювання рекреаційно-туристичного потенціалу.

вміти: характеризувати ландшафтно-рекреаційну територію, аналізувати природно-заповідні об'єкти для екологічного туризму, оцінювати природні рекреаційно-туристичні ресурси, виявляти основні проблеми туристичного природокористування, раціонально використовувати рекреаційні ресурси в туристичній діяльності.

ОПИС КУРСУ

Методи і форми навчання:

Курс буде викладений у формі лекцій (20 год.) та практичних занять (10 год.), організації самостійної роботи студентів (60 год.).

Основна підготовка студентів здійснюється на лекційних та практичних заняттях, але у значній мірі покладається на самостійне вивчення предмета студентами денної форми навчання під час семестру. Під час викладання дисципліни використовуються методи навчання: словесні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація презентації з картами, графіками, фото та відеосюжетами); практичні (практичні роботи); робота з підручником (під керівництвом викладача, самостійна робота студентів).

Зміст навчальної дисципліни.

- Тема 1. Теоретико-методичні аспекти дослідження рекреаційно-туристичного природокористування.
- Тема 2. Природні, соціально-економічні та історико-культурні чинники формування рекреаційно-туристичного природокористування
- Тема 3. Кліматоутворюючі рекреаційні ресурси та медико-кліматична характеристика основних природних зон.
- Тема 4. Водні рекреаційно-туристичні ресурси
- Тема 5. Бальнеологічні та біотичні ресурси
- Тема 6. Ландшафт та його вплив на організацію туристичної діяльності,
- Тема 7. Особливості оцінки рекреаційно-туристичного потенціалу територій
- Тема 8. Туристсько-рекреаційне використання природно-заповідного фонду
- Тема 9. Напрями рекреаційно-туристичної діяльності та раціональне природокористування.

Перелік основної рекомендованої літератури

1. Безсмертнюк Т. П., Мельничук М. М. Туристсько-рекреаційне використання природно-заповідного фонду Північно-Західної України : монографія. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2018. 168 с.
2. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України : методологія та методика аналізу, термінологія, районування : монографія. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2001. 395 с.

3. Білецька Г. А. Рекреаційне природокористування : навч. посіб. Львів : Новий Світ-2000, 2013. 148 с.
4. Борецько В. І. Економіка довкілля та природокористування : навч. посіб. для студ. ВНЗ. Рівне : НУВГП, 2011. 254 с.
5. Волкова Л. А. Природокористування. Навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2010. 172 с.
6. Воробйова О. А. Збалансоване природокористування та господарювання в рекреаційно-туристичній сфері. Одеса : ПРРЕД НАН України, 2012. 248 с.
7. Дронова О. Л. Запотоцький С. П. Сучасне природокористування : суспільно-географічний контекст : навчально-методичний посібник. Київ : Прінт-Сервіс, 2018. 214 с.
8. Олійник Я. Б., Запотоцький С. П., Пересекін В. М. Управління використанням природних ресурсів : Навчально-методичний посібник. К. : ВГЛ «Обрії», 2008. 284 с.
9. Петрова І. В. Дозвілля в зарубіжних країнах : підручник. К.: Кондор, 2008. 408 с.
10. Поколюдна М. М. Рекреаційна географія : навч. посібник. Харків : ХНАМГ, 2012. 275 с.
11. Сич В. А., Яворська В. В., Коломієць К. В. Основи екологічного туризму: навч. посіб. 2-е видання, доповнене. Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2018. 240 с.
12. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу. Ніжин: Вид-во Ніжинського держуніверситету імені Миколи Гоголя, 2010. 336 с.
13. Теоретичні та прикладні аспекти рекреаційного природокористування в Україні / К. Кілінська, В. Руденко, Н. Аніпко, Н. Андрусак, Н. Коновалова та ін. Чернівці : Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2010. 250 с.
14. Топчієв О. Г., Яворська В. В., Сич В. А., Коломієць К. В. Рекреаційно-туристичний потенціал: напрями систематики і кваліметричної оцінки. Навчальний посібник Одеса : Бондаренко М.О., 2022. 280 с.
15. Царик Л. П., Барна І. М., Вітенко І. М. Природокористування. Навчальний посібник. Тернопіль : Редакційно-видавничий відділ ТНПУ, 2015. 398 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання семінарських доповідей та виконання індивідуальних завдань

Форми і методи підсумкового контролю: підсумковий контроль - залік.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Поточний контроль									Підсумковий контроль (залік)	Сума балів
Змістовий модуль №1										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	20	100
8	8	8	8	8	8	8	8	16		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів

Для студентів, які набрали впродовж семестру сумарно меншу кількість балів, ніж мінімум для іспиту (60) допускається написання реферату за темами лекційних, семінарських занять чи самостійної роботи, за які отримана незадовільна оцінка.

Самостійна робота студентів.

Робота студентів складається з самостійного вивчення з певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Самостійна робота (СР) контролюється у вигляді колоквиумів і звітів. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до

контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання які вимагають від студента систематичну самостійну роботу.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Підсумковий контроль здійснюється в аудиторії, у разі відсутності або низького результату перескладається одноразово протягом двох тижнів в день планової консультації. У разі недотримання політики щодо дедлайнів та перескладання контрольні заходи вважаються не зданими

Політика щодо академічної доброчесності:

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятним у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо).

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: зниження результатів оцінювання поточного та підсумкового контролю; повторне проходження оцінювання; призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо).

Політика щодо відвідування: відвідування лекцій – вільне, семінарських занять – обов'язкове, запізнення не бажані. Бали за відвідування занять не нараховуються.

Мобільні пристрої: Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки семінарських завдань в процесі заняття з дозволу викладача.